

Практичне заняття. Модерне (індустріальне) та постмодерне (інформаційне) суспільства: тяглість та зміни.

Міні-презентація · матеріал уроку без тестів

Практичне заняття: мета роботи

Тема практичного заняття: «Модерне (індустріальне) та постмодерне (інформаційне) суспільства: тяглість та зміни». У поурочнику використано словосполучення «постмодерне (інформаційне) суспільство», тоді як у підручнику базове поняття сформульовано як «постіндустріальне (інформаційне) суспільство». Працюємо з цими формулюваннями як із назвою уроку та термінологією підручника.

1. Вихідний факт для порівняння

Підручник прямо вказує, що наприкінці 1960-х — на початку 1970-х років розпочався перехід від індустріального до постіндустріального суспільства. Це не означало миттєвого зникнення промисловості. Зміни стосувалися насамперед ролі знань, технологій, сфери послуг, характеру праці та способів комунікації.

2. Порівняльна таблиця

Критерій	Модерне / індустріальне суспільство	Постіндустріальне / інформаційне суспільство
Основа економіки	Велике машинне виробництво має провідне значення	Зростає роль сфери послуг, знань та інтелектуального продукту
Роль працівника	Праця часто зосереджена на окремих виробничих операціях	Регулювання процесів, робота з інформацією, постійне перенавчання
Технології	Механізація і масове виробництво	Комп'ютеризація, роботизація, високі технології
Освіта	Професійна підготовка для індустріальної економіки	Неперервна освіта, академічна свобода, виробництво знань
Комунікації	Традиційні засоби масової комунікації	Інтернет, глобальні інформаційні системи, віртуальна реальність
Цінності розвитку	Наголос на економічному зростанні	Зростає значення сталого розвитку та екологічної безпеки

3. Завдання 1 — визначте тяглість

Назвіть щонайменше три риси, які не зникли з переходом до інформаційного суспільства. Наприклад, промисловість, транспорт, міста й масове виробництво продовжують існувати, але дедалі більше залежать від науки, автоматизації, інформаційних систем та висококваліфікованих працівників.

4. Завдання 2 — визначте зміни

- зростання частки сфери послуг;
- посилення ролі науки та освіти;
- комп'ютеризація й розвиток інформаційних систем;
- автоматизація та роботизація;
- зростання соціальної мобільності;
- поширення високотехнологічних товарів та інтелектуальної власності;
- переоцінка цінностей у напрямі сталого розвитку та екологічної безпеки.

5. Завдання 3 — роль людини

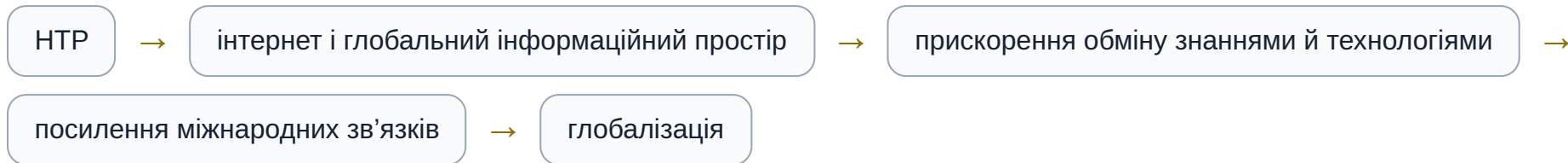
Поясніть, чому в інформаційному суспільстві освіта не може завершуватися після школи або коледжу. Сучасний ринок потребує працівника, який може швидко змінювати вид діяльності та опановувати нові технології. Тому неперервна освіта стає одним із ключових принципів сучасного суспільства.

6. Завдання 4 — інформаційне середовище

Порівняйте роль ЗМІ та цифрових технологій у житті людини. Підручник підкреслює, що ЗМІ не лише повідомляють новини, а й впливають на суспільну свідомість. Віртуальна реальність використовується в медицині, освіті, архітектурі та військовій підготовці, але водночас може створювати ризики залежності, травм та вразливості персональних даних.

7. Завдання 5 — глобалізація як наслідок інформаційної революції

Покажіть причинно-наслідковий зв'язок між НТР, інформаційними технологіями та глобалізацією.

8. Завдання 6 — позитиви і ризики

Можливості	Ризики
Швидкий доступ до знань	Інформаційні маніпуляції та вразливість даних
Автоматизація важкої або рутинної праці	Потреба постійно змінювати кваліфікацію
Розвиток медицини та біотехнологій	Моральні й безпекові проблеми нових технологій
Глобальні комунікації	Залежність від цифрового середовища
Міжнародний обмін	Поширення криз та глобальних загроз

9. Висновок практичної роботи

Перехід від індустріального до інформаційного суспільства є одночасно тяглістю і зміною. Матеріальне виробництво не зникає, але дедалі більше залежить від знань, науки, інформації й високих технологій. Змінюються професії, освіта, комунікація, структура економіки та уявлення про відповідальність людини за наслідки прогресу.